CONSUMERISM, PROSTITUTION AND BUDDHIST ETHICS

PHRA SOMSAK DUANGSISEN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL
FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(RELIGIOUS STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003

ISBN 974-04-2138-5 COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

บริโภคนิยม การค้าประเวณี และจริยศาสตร์พระพุทธศาสนา (CONSUMERISM, PROSTITUTION AND BUDDHIST ETHICS)

พระสมศักดิ์ ควงสีเสน 3937649 CRRS/D

ปร.ค.(ศาสนศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พินิจ รัตนกุล, Ph.D., บรรจบ บรรณรุจิ, Ph.D., ลูเธอร์ ดับบลิว ไซ มอน, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาปัญหาที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่าง โลกาภิวัตน์ บริโภคนิยม และการ ค้าประเวณี ตลอดจนบทบาทของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ ในเบื้องด้นของ การศึกษาพบว่า แม้โดยทั่วไปการบริโภคจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ แต่การบริโภคที่เกินไปหรือการไม่สามารถ ควบคุมความอยากในการบริโภคให้เหมาะสมนั้น ย่อมจะนำมาซึ่งหลากหลายปัญหา ดังเช่น ปัญหาการค้า ประเวณี ซึ่งปัจจัยผลักดันให้คนเข้าประกอบอาชีพนี้ มักเกิดจากความต้องการมีรายได้มากๆ เพื่อจะนำมาซื้อหา วัตถุบริโภคที่อยากจะได้อยากจะมีนั้น ดังนั้น การค้าประเวณีจึงมิใช่เกิดเฉพาะจากความยากจน แต่เกิดจากความ ด้องการบริโภคที่มากเกิน โดยการค้าประเวณีจะเป็นทางลัดที่จะทำให้มีรายได้เพื่อตอบสนองความอยากจะมี ดังกล่าว ซึ่งโดยทั่วไปนั้น การค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ไม่ชอบด้วยศีลธรรมอันดีในสังคม ดังนั้น คำสอนใน พระพุทธศาสนาจึงจำเป็นจะต้องนำมาประยุกต์ใช้เพื่อขึ้แนะแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต เช่น หลักธรรม ว่าด้วยทางสายกลาง ความรู้จักพอดี และการมีสัมมาอาชีวะ เพราะการบริโภคที่ฉลาดย่อมนำมาซึ่งความสุข

จากกรณีศึกษา ณ หมู่บ้านในอำเภอดอกคำใต้พบว่า รูปแบบการบริโภคของประชาชน มุ่งเป็นไปเพื่อการ แสดงความมีฐานะของตน ทั้งนี้เพราะยังมีการยึดติดว่าความมีฐานะเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความสำคัญของบุคคลนั้น ทั้งนี้ จากการศึกษาสรุปได้ว่า สาเหตุผลักดันเด็กหรือเยาวชนให้มีอาชีพค้าประเวณีนั้น นอกจากเกิดจากความ ต้องการจะหารายได้เลี้ยงคูบิดามารดาและครอบครัวแล้ว ยังเกิดจากหารายได้เพื่อตอบสนองความอยากและหวัง จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีฐานะของตน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าเป็นสิ่งที่ยากต่อการที่จะป้องกันที่จะไม่ให้มีปัญหาดังกล่าว แต่กระนั้น ก็ยังพอมีความเป็นไปได้ที่จะมุ่งชี้ให้เห็นโทษของอาชีพดังกล่าว ขณะเดียวกันก็คอยส่งเสริมให้ประชาชน ดำเนินชีวิตตามเส้นทางสายกลาง และการเป็นผู้มีสัมมาอาชีวะ แม้พระพุทธศาสนาไม่ต่อต้านอาชีพการค้า ประเวณี แต่ผู้คนก็ย่อมจะทราบดีถึงโทษภัยอันเกิดขึ้นจากอาชีพนี้ เช่น การทารุณ หลอกลวง ตลอดจนโรคร้ายที่ จะเกิดขึ้นแก่ร่างกาย แต่ด้วยสภาวะที่ถูกบีบบังคับทางเสรษฐกิจ ผู้คนจึงต่างมุ่งดิ้นรนเพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพ มากกว่าที่จะให้ความสนใจในการนำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับ พระภิกษุสงฆ์ที่จะช่วยเปลี่ยนความคิดจิตใจของประชาชน จากการติดยึดในวัตถุให้หันมุ่งมาให้ความสำคัญ ทางด้านการพัฒนาจิตใจ นอกจากนี้ พระภิกษุควรจะแสดงความเมตตาออกมาให้เป็นรูปธรรมด้วยการชี้แนะ ประชาชนให้เห็นทางเลือกที่ดีกว่าในการทำมาหาเลี้ยงชีพที่ถูกต้อง

202 หน้า ISBN 974-04-2138-5

CONSUMERISM, PROSTITUTION AND BUDDHIST ETHICS

PHRA SOMSAK DUANGSISEN 3937649 CRRS/D

Ph.D.(RELIGIOUS STUDIES)

THESIS ADVISORS : PINIT RATANAKUL, Ph.D., BUNJOB BUNNARUJI, Ph.D., LUTHER W. SYMONS, Ph.D.

ABSTRACT

This study examines the inter-relationship between globalization, consumerism and prostitution and the role Buddhist ethics may play in tackling these problems. Background research revealed that although consumerism is beneficial in general, excessive consumerism or uncontrollable desires to consume bring about many subsequent problems, one of which is prostitution. One of the important factors driving people into prostitution is the need for an extra income for fulfillment through material possessions. Prostitution, therefore, is not caused solely by the drive to be free from poverty, but also by excessive desires. When these desires cannot be met by the compensation from decent employment, prostitution seems to stand out as a prominent shortcut. Religiously speaking, prostitution undermines the moral values in a society. Buddhist teachings must be applied to give guidance concerning prostitution quoting principles such as the Middle Way, knowing moderation and right livelihood - Knowing wise consumption will lead to well-being.

According to the case study at Dok Kham Tai Village, the consumption pattern has been influenced by consumerism and perceived more as a "means" of having higher prestige, rather than an "end" in itself. The addiction to status symbols means people give more importance to a material than its essence per se. It may be concluded then that economic concern is the root cause driving girls/children at Dok Kham Tai village to enter prostitution, either as a means of supporting their parents and/or family, or out of the desire for a better status of life.

Although it is very difficult to prevent girls/children from entering prostitution, it is still possible to discourage them from doing so. If for example, villagers could practice the middle way of living and right livelihood it would help, to a certain extent, to solve this problem. Buddhism does not condemn prostitution, but the harm, deceit, and disease caused by this occupation are acknowledged as dangerous. It strengthens the lustful while weakening the power of love. With regard to economic pressure, people at this village have to put more efforts into working to support their families and subsequently incorporate the Buddhist teachings into their everyday lives. Therefore, it is a new challenge for Buddhist monks to help the villagers to turn their minds and hearts from being engrossed in materialism to spirituality. Apart from this task, the monks have to translate their compassion into concrete action by training the villagers to have alternative sources of income to supplement their occupations.

KEY WORDS: CONSUMERISM/ PROSTITUTION/ BUDDHIST ETHICS

202 p ISBN 974-04-2138-5